

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

МИТА ТОПАЛОВИЋ

(1849 - 1912)

Каталог изложбе

НОВИ САД, 1999

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

КАТАЛОЗИ ИЗЛОЖБИ

41

АУТОРИ КАТАЛОГА И ИЗЛОЖБЕ

Ксенија Светличић и Адриене Пинтер

МИТА ТОПАЛОВИЋ

Мита Топаловић, композитор и хоровођа рођен је 27. септембра 1849. године у Панчеву. Учио је музику у Бечу где је 1868. био хоровођа певачког друштва *Зора*. У Прагу, 1872. године, завршава Оргуљашку школу. Исте године враћа се у Панчево, где даје приватне часове клавира и виолине, а од 1874. постаје хоровођа Српског црквеног певачког друштва и наставник певања Српске више девојачке школе. Радио је, такође, у Музичкој школи између 1889. и 1896. године. Упркос тешким приликама у Аустро-Угарској, подигао је уметнички ниво града активним радом у певачком друштву с којим је учествовао у позоришним представама, на забавама, беседама и при свим важнијим друштвеним догађајима. Организовао је и турнеје и по околним градовима и у Београду. Дела су му ведра, лака, без изразитог темперамента, каткада и сувише сентиментална. Успели су хорови написани под утицајем националне романтике (*Соколи*, *Ветру с Косова*), као и хорови са лирском тематиком (*Ој облаци*, *У вечерњем сјају*), по којима је и друштво постало популарно. Вредни су хорови маршевског ритма (*Народни збор*), а позната је и химна Српском црквеном певачком друштву Јединство у Бањалуци (*Певајмо*) на текст Алексе Шантића.

Мита Топаловић умро је 4. јануара 1912. године.

Музичка енциклопедија, 1977

После Београда, Панчево са својим црквеним певачким друштвом још једнако долази на прво место. И што су за Панчево за време Ђурковићево биле позоришне представе, то су од Топаловића овамо Духовни Концерти нашег друштва о великом петку и о божићнем посту. Колико је пак у тој утакмици Топаловићевих заслуга, то показује чињеница да наше црквено певачко друштво многи означају Топаловићевим именом. Мокрањчево друштво, Топаловићево друштво може се чути и читати данас.

„Топаловић“ - писао је Милан Ђурчин пред прославу 25-годишњице 1900. године - „није само задужио ово друштво, он је задужио читав народ, јер стојећи међ првим српским коровојама, стоји он и међу првим српским музичарима и композиторима“.

Извештај о раду Панчевачког српског црквеног певачког друштва, 1909

Топаловић беше врло маркантна личност Панчевачког српског друштва. Импозантан, са изразитим српским типом, отменим манирима, он је репрезентовао господина у правом смислу те речи. Друштвен и врло гостољубив, он је уживао велике симпатије код свију, с којима је долазио у додир. Као хоровађа био је строг и неумитан, тражећи од својих певача највећу пажњу при раду и потпуну школску дисциплину. Стога је он жео успех за успехом на концертном подију. (...)

Топаловић беше много цењен и поштован од стране

српских музичара, с којима је одржавао најсрдачније пријатељске везе особито са Јосифом Маринковићем и Стеваном Мокрањцем, који су га редовно посећивали и састајали се с њим у његовој врло гостољубивој кући. Мокрањац се увек најпохвалније изражавао о Певачком друштву оцењујући га као један од најбољих пречанских хорова. Стога је он многе своје руковети доносио Топаловићу да их он први изведе са својим хором, да чује како звуче и да ли се могу извести по његовим интенцијама. Често је долазио на певачке пробе договарајући се са Топаловићем о начину извођења и интерпретацији појединих партија из његових руковети. (...)

Топаловићевом смрћу би завршена једна велика епоха у Певачком друштву. Она је била од големе важности за развитак српске световне и црквене песме, оставивши за собом дубок траг једне ваљане певачке делатности, која је прешла традицију овога Друштва. Дух Топаловића лебди још увек над њим и оно ће му остати вечито захвално за све што је он у њему створио и делао кроз четири деценије. Певачко друштво није заборавило свога Миту Топаловића јер ће његова светла успомена остати трајна у овом Друштву, које је он толико волео и трудио се за његов просперитет као његов најбољи пријатељ. (...)

Нотна књижица Панчевачког српског црквеног певачког друштва има од Топаловића следеће оригиналне партитуре и гласове његових композиција: *У зору ће славуј буди*, соло са

пратњом на клавиру; *Од куда ружа* и *Узми овај сѝручак*, обе самопеви за сопран уз пратњу на клавиру; *О ѿољедај*, из Ђулића Ј. Јовановића Змаја, соло за баритон, *Пуѝник*, по песни Алексе Шантића, соло уз пратњу клавира; *У ливади ѿог јаворем*, *Соколи, соколи, иѝио сѝе ѝако реѝки*, *Веѝру с Косова*, *Волео би*, *Лаку ноћ*, *Поѝок жубори*, *Појмо Бођу мојему гонде же јесам*, *У коло...*

*Сѝоменица Панчевачкоѝ срѝскоѝ
црквеноѝ ѝевачкоѝ друшѝва, 1938*

***

Библиоѝека Маѝице срѝске ѝриредила је изложбу ѿоводом сѝоѝедесетѝођодишњице рођења Миѝе Тоѝаловића. Оѝворена је од 2. до 31. авђусѝа 1999. године у виѝринама исѝред Свечане сале Маѝице срѝске, а коришћена је зрађа из збирки Библиоѝеке и Рукоѝисноѝ одељења Маѝице срѝске (РОМС).

КАТАЛОГ

1. Писма до и од Николај Манајковичу - Дардан,
1902 - 1903 г.

2. Писма до и од Жана Жана - де ла Рош - Б. Шарлот,
1902 - 1907 г.

№ 17708

Хосударга фате Рахматовта э
Анварды, 23/IX. 78.

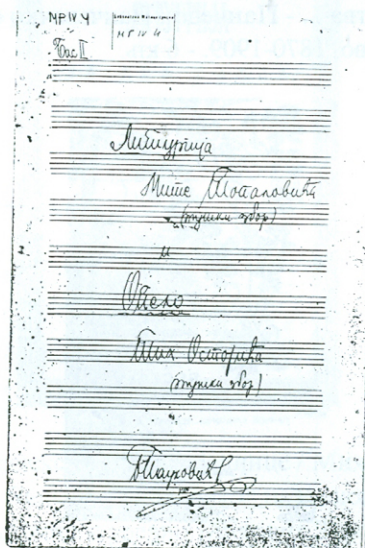
Ахун Аван гетиман э Банув
интизомы дозимы алып. "Некел 24 де,
27 э 28 инча амантала. I. амантала э
12 амантала", тев гандом, до ман Аван,
хат дан нис аманталамантала мантала, э,
Зидецент дозо. а. б. э мантала мантала.
па једоман 24 амантала дане.

© аманталамантала

Ахун Рахматовта
э

ДЕЛА

1. [Партитуре]. Св. 2 / [преписао Миле Новаковић]. - Долово, 1890. - [80] стр.
2. Литургија / приредио Мита Топаловић. - 2. изд. - Панчево : Браћа Јовановић, 1892. - 1 партитура (19 стр.)

Литургија Мите Топаловића

3. Партитуре. Св. 1 / преписао Миле Новаковић. - Долово, 1897. - 106 стр.
4. Песме Васе Живковића. - Београд : Издао С. Б. Цвијановић, 1907. - LXVII, 217, IX стр.

5. Ветру с Косова / М. Топаловић. - [Б. м. : б. и., б. г.]. - 1 лист
 6. Литургија / Мита Топаловић / Тих. Остојић. - [Б. м. : б. и., б. г.]. - [6] стр.

ЛИТЕРАТУРА

7. Извештај о радњи и стању Панчевачког српског цркв. певачког друштва ... - Панчево : Панчевачко српско црквено певачко друштво, 1870-1909. - 6 књ.

Улазница за Беседу

8. Извештај о раду и стању Панчевачке Српске православне црквене општине : подноси Црквени одбор Главној скупштини сазваној за ... - Панчево : [Српска православна црквена општина], 1897-1912. - 2 књ.
 9. Mita Topalović / P. Konjović. U: Ličnosti / Petar Konjović. - Zagreb : Čelap i Popovac, 1919. - Str. [87]-91.

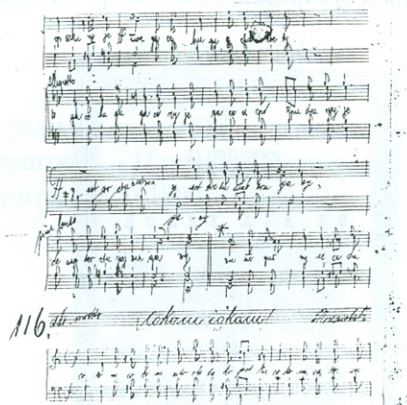
10. Muzika u Srba / P. Konjović. U: Ličnosti / Petar Konjović. - Zagreb : Čelap i Popovac, 1919. - Str. [119]-150.
11. Панчево као културно седиште / М. Ђурчин. У: Споменица Панчевачког српског црквеног певачког друштва / написао и уредио Миховил Томандл. - Панчево : Књижарско-издавачки завод Напредак, 1938. - Стр. VII-XI.

12. Оснивање српске Певачке заједнице / Миховил Томандл. У: Споменица Панчевачког српског црквеног певачког друштва / написао и уредио Миховил Томандл. - Панчево : Књижарско-издавачки завод Напредак, 1938. - Стр. 152-159.
13. Први период Мите Топаловића / Миховил Томандл. У: Споменица Панчевачког српског црквеног певачког друштва / написао и уредио Миховил Томандл. - Панчево : Књижарско-издавачки завод Напредак, 1938. - Стр. 190-202.
14. Други период Мите Топаловића / Миховил Томандл. У: Споменица Панчевачког српског црквеног певачког

друштва / написао и уредио Миховил Томандл. - Панчево :
Књижарско-издавачки завод Напредак, 1938. - Стр. 202-237.

15. Трећи период Мите Топаловића / Миховил Томандл. У:
Споменица Панчевачког српског црквеног певачког
друштва / написао и уредио Миховил Томандл. - Панчево :
Књижарско-издавачки завод Напредак, 1938. - Стр. 237-266.

Партитура композиције *Соколи, соколи*

16. Muzička enciklopedija. 3, Or-Ž / [glavni urednik Krešimir
Kovačević]. - [2. izd.]. - Zagreb : Jugoslavenski leksikografski
zavod, 1977. - 789 str.

АРАНЖМАНИ

17. Литургија Светог Јована Златоустога / компоновао
Корнелије Станковић. - Панчево : Браћа Јовановић, 1881. - 1
партитура (19 стр.)
18. Литургија / приредио Мита Топаловић. - Панчево : Браћа
Јовановић, 1884. - 1 партитура (19 стр.)

ПЛАКАТИ

19. Свечани концерт / Панчевачко српско црквено певачко друштво. - [Панчево, 1900]. - 1 микроснимак
20. Осамнаести духовни концерт / Панчевачко српско црквено певачко друштво. - [Панчево, 1904]. - 1 микроснимак

Мита Топаловић, у Бечу 1868

21. Панчевачко српско црквено певачко друштво приређује...забаву са игранком. - [Панчево, 1904]. - 1 микроснимак
22. Панчевачко српско црквено певачко друштво приређује...беседу са игранком. - [Панчево, 1905]. - 1 микроснимак
23. Панчевачко српско црквено певачко друштво приређује...деветнаести духовни концерт. - [Панчево, 1905]. - 1 микроснимак

24. Двадесети духовни концерт / Панчевачко српско црквено певачко друштво. - [Панчево, 1906]. - 1 микроснимак
25. Панчевачко српско црквено певачко друштво приређује...забаву са игранком. - [Панчево, 1908]. - 1 микроснимак

Позив за свечани концерт

26. Панчевачко српско црквено певачко друштво приређује...беседу са игранком. - [Панчево, 1909]. - 1 микроснимак
27. Панчевачко српско црквено певачко друштво приређује...беседу са игранком. - [Панчево, 1911]. - 1 микроснимак
28. Српско Православно Парохијско звање - Панчево у корист српских ратних заробљеника приређује Духовни концерт. - Панчево : Српско православно парохијско звање, 1943. - 1 лист

ФАКСИМИЛИ И ФОТОГРАФИЈЕ

29. Мита Топаловић као студент технике у Бечу
30. Света Преображенска црква у Панчеву
31. Хор Панчевачког српског црквеног певачког друштва
32. Писмо Мите Топаловића Књижари Браће Јовановић писано у Панчеву 23. октобра 1878. године (РОМС, 17.104)
33. Писмо Мите Топаловића Јовану Грчићу писано у Панчеву 16. октобра 1895. године (РОМС, 3.663)
34. Писмо Мите Топаловића Јовану Грчићу писано у Панчеву 28. октобра 1897. године (РОМС, 3.664)
35. Писмо Мите Топаловића Јовану Грчићу писано у Панчеву 23. децембра 1897. године (РОМС, 3665)
36. Писмо Мите Топаловића Тихомиру Остојићу писано у Панчеву (РОМС, 12.991)
37. Улазница за Беседу коју приређује Панчевачко српско црквено певачко друштво, 5. фебруара 1883. године
38. Улазница за Духовни концерт, 6. априла 1885. године

МИТА ТОПАЛОВИЋ

1849 - 1912

ИЗДАВАЧ

Библиотека Матице српске

Нови Сад

Матице српске 1

УРЕДНИК

Миро Вуксановић

АУТОРИ КАТАЛОГА

Ксенија Светличић и Адриене Пинтер

ПРИПРЕМА

Тихомир Светличић

УМНОЖАВАЊЕ

Миранда Бадњар

ПОВЕЗ

Јанко Марић

ТИРАЖ

50 примерака